



## Länssstyrelsen Östergötland

# Beslut om skyddsjakt efter varg

## Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av beslut som är daterat den 9 oktober 2024. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 15935-2024.

## Beslut

Länssstyrelsen Östergötland beslutar med stöd av 23 a och b § jaktförordning (1987:905) att ge tillstånd till skyddsjakt efter en (1) varg i delar av Söderköpings- och Valdemarsviks kommun. Jakt får påbörjas i eller inom ett avstånd om 200 meter från hage med betande tamdjur, inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 med förtydligande enligt bilaga 3. Syftet med jakten är att begränsa allvarlig skada på boskap.

Länssstyrelsen medger att skyddsjakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Länssstyrelsen beslutar med stöd av 18 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund.

Länssstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att fälld varg tillfaller staten.

Vidare beslutar Länssstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Detta beslut kan komma att omprövas om omständigheter, som inte kan förutses inför detta beslut, uppkommer.

### **Delvis avslag**

Länssstyrelsen avslår delar i ansökan som avser tidsperioden för skyddsjakten samt skyddsjaktens genomförande.

## Villkor

Tillståndet gäller till och med den 31 oktober 2024 med följande villkor:

- Markägare och jakträttshavare ska ha lämnat tillstånd till jakten innan den där påbörjas.
- Skyddsjakten får endast bedrivas inom det område som framgår i bilaga 2 med förtydligande enligt bilaga 3.
- Skyddsjakten får bedrivas med spårande hund i lina eller lös i kombination med passkyttar, samt som vaktjakt.
- Vid vaktjakt får varg fällas i eller inom ett avstånd om 200 meter från hage med betande tamdjur.
- Om varg observerats i eller inom 200 meter från hage med betande tamdjur får vargen spåras eller förföljas med hund från observationsplatsen och fällas inom hela skyddsjaksområdet. När vargen inte längre kan spåras eller förföljas ska jakten avbrytas.
- Samtliga hundar ska bära GPS och loggar ska finnas tillgängliga efter avslutad jakt.
- Om varg spåras eller förföljs med hund och går ut ur jaktområdet ska jakten avbrytas. Om vargen spåras ut ur området efter att den påskjutits och bedöms träffad, får eftersök ske utanför jaktområdet.
- Om två eller fler vargar påträffas samtidigt ska om möjligt en hane fällas.
- Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259).

## Jaktledare och organisation

- Länsstyrelsen ska innan jakt påbörjas informeras om jaktledare och hundförare till skyddsjakten.
- Jaktledaren utser de personer som får jaga med stöd av detta beslut. Namn och kontaktuppgifter till samtliga jakttagare ska kunna uppvisas för Länsstyrelse och polis.

- Jaktledaren ska innan jakten inleds se till att samtliga jägare informeras om sina skyldigheter och vilka villkor som gäller vid skyddsjakten. Varje jaktdeltagare har också själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor som gäller.
- Efter samråd med och godkännande av Länsstyrelsen får jaktledaren delegera jaktledarskapet.

## Jaktmedel och metoder

- Jaktlagen gäller och endast undantag som finns beskrivna i beslutet får användas.
- Högst två lösspringande hundar som förföljer vargen får användas samtidigt. Dessa ska vara speciellt tränade för jakt efter rovdjur. Ytterligare hundar får finnas för spårning i lina.
- Hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar efter påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket i jaktförordningen.
- Vid jakt med hund ska lufttemperaturen beaktas. Jakten ska inte bedrivas på ett sådant sätt att vilt eller hundar utsätts för onödigt lidande.
- Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skyddsjakten. Begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.
- Om eftersök visar att det påskjutna djuret är oskadat beslutar Länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.
- Skyddsjakt med stöd av detta tillstånd får inte bedrivas inom detaljplanerat område utan tillstånd av Polismyndigheten.

## Avlysning

Skyddsjakten är avlyst när en (1) varg fällts eller påskjutits, eller om Länsstyrelsen av andra skäl finner det nödvändigt att avlysa jakten. Länsstyrelsen kan, om eftersök visar att det påskjutna djuret är oskadat, besluta om fortsatt jakt.

## Rapportering

Jaktledaren ska omedelbart avbryta jakten och anmäla till Länsstyrelsen när en varg fällts eller påskjutits.

## Hantering av fälld varg

Fälld varg ska lämnas orörd på fallplatsen tills besiktning utförs.

Skytten ska utan dröjsmål kunna uppvisa den fällda vargen samt skottplats/fallplats för Länsstyrelsens besiktningspersonal.

Fälld varg besiktigas av Länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras och provtagning sker på särskilt anvisad blankett och hela djuret tas om hand av Länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt enligt Naturvårdsverkets vägledning om provtagning av björn, varg, järv och lo som fälls vid skydds jakt (bilaga till NV-00303-20).

Efter avslutad skydds jakt, oavsett utfall, ska jaktledare inkomma till Länsstyrelsen med en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Redogörelsen ska ha inkommit senast två veckor efter att jakten har avslutats.

## Beskrivning av ärendet

Den 4 oktober 2024 inkom en ansökan till Länsstyrelsen om skydds jakt efter varg för att förhindra allvarlig skada på tamdjur. I ansökan framgår bland annat hur jakten avses bedrivas, inom vilket jaktområde och tidsperiod samt en beskrivning av skadesituationen och vad för åtgärder som redan tillämpats.

Det aktuella området är skadedrabbat där två angrepp på får orsakade av varg har skett inom en kort tidsperiod. Nedan följer Länsstyrelsens dokumentation från angreppen.

Den 31 augusti genomförde Länsstyrelsen en besiktning av två vuxna får samt ett lamm i närheten av Ringarum. Ett får avled i samband med angreppet och två fick avlivas till följd av skador från angreppet. Besiktningen visade att varg orsakat angreppet. Samtliga av de kvarvarande fåren togs in efter angreppet som akutåtgärd. Saliv från bettskador samlades in i samband med besiktningen och analys visar att vargindivid G38-24 angrep fåren.

Den 15 september genomförde Länsstyrelsen en besiktning av fyra får i närheten av Gusum. Utöver de fyra döda fåren saknades

ytterligare tre får vid besiktningstillfället. Besiktningen visade att varg orsakat angreppet. Lapptyg sattes upp runt hagen med de kvarvarande fåren som akutåtgärd. Saliv samlades in och skickades på analys. Analyssvar visar att G38-24 orsakat angreppet.

Vargindivid G38-24 har även identifierats från ett angrepp som ägde rum i Jönköpings län i juni 2024.

Inget av angreppen i det aktuella området har skett bakom rovdjursavvisande stängsel. Efter angrepp har akuta åtgärder vidtagits för att förhindra nya angrepp, som till exempel förflyttning och installning av djur, lapptyg m.m.

## Motivering till beslutet

Länsstyrelsen prövar kriterierna för skyddsjakt enligt jaktförordningen. Tillstånd till skyddsjakt får endast beviljas om det finns risk för allvarlig skada på till exempel boskap, om det inte finns någon annan lämplig lösning och om skyddsjakten inte riskerar att äventyra artens gynnsamma bevarandestatus.

Länsstyrelsen bedömer att kriterierna för skyddsjakt är uppfyllda och att tillstånd till skyddsjakt efter varg är befogat för att förhindra fortsatt allvarlig skada på boskap i området. Bedömningen baseras på att det har skett två angrepp orsakat av samma varg inom ett litet område under en kort tidsperiod.

## Annan lämplig lösning

Skyddsjakten kan endast medges om det inte finns någon annan lämplig lösning. I Södra Sverige är tätheten av fårbesättningar hög.

Rovdjursavvisande stängsel (RAS) betraktas som en annan lämplig lösning och en effektiv sådan för varg. Några gårdar i länet har- eller har påbörjat arbetet med permanenta säkrare stängsel, vilket gör att det på lång sikt finns möjlighet att fler gårdar har högre säkerhet mot varg. Länsstyrelsen anser, i detta specifika fall och aktuella område, att RAS inte är en lösning som är lämplig för att avvärja ytterligare angrepp i närtid.

Utöver RAS finns även kortsiktiga förebyggande åtgärder, exempelvis lapptyg eller intag av djur. Sådana åtgärder har tillämpats men ytterligare angrepp har skett på annan tamdjursbesättning. Naturvårdsverkets riktlinjer om skyddsjakt efter stora rovdjur utgår ifrån ett område vars storlek motsvarar ett

genomsnittligt vargrevir. Att förse alla marker som betas av tamdjurbesättningar i denna del av länet med akutåtgärder anses inte som en lämplig lösning i aktuellt fall.

Länsstyrelsen bedömer därför att det i nuvarande situation inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att undvika ytterligare angrepp.

## Gynnsam bevarandestatus

Vargen i Sverige har sedan tidigare bedömts ha en gynnsam bevarandestatus. Resultat från inventeringen 2022/2023 visade att det fanns cirka 450 vargar i Sverige och 375 vargar för 2023/2024. Detta visar att populationen fortsatt ligger över 300 vargar, vilket är ett kriterium för gynnsam bevarandestatus. I Östergötland finns tre vargrevir som samtliga är belägna i länets nordliga och nordvästra del. Dessa är Tisaren, Fågelmossen och Långbogen. Ansökt skydds jaktområde ligger i södra Östergötland. I södra delen av länet finns idag ingen dokumenterad stationär förekomst av varg.

Vargindivid G38-24 som angripit får vid två olika tillfällen inom ansökt skydds jaktområde, härstammar från Svalemossen 1-reviret i Skåne. G38-24 bedöms inte ha ett högt genetiskt värde för den svensk-norska vargpopulationen. Länsstyrelsen har inte heller kännedom om att varg med extra högt genetiskt värde uppehåller sig eller har uppehållit sig i länet den senaste tiden.

Länsstyrelsen Östergötland anser därmed inte att skydds jakt i detta fall försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på nationell nivå.

Eftersom antalet vargar på senare år har ökat i södra rovdjursförvaltningsområdet samt i Östergötlands län, bedömer Länsstyrelsen att detta beslut om skydds jakt inte kommer att försämra bevarandestatusen för varg regionalt.

Länsstyrelsen har övervägt följderna av en skydds jakt med tanke på upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus på lokal nivå. Vandringsvargar från olika revir i mellersta och södra rovdjursförvaltningsområdet rör sig regelbundet i Östergötland. Om denna icke stationära vargindivid skulle tas bort på skydds jakt anser Länsstyrelsen inte att det skulle påverka vargpopulationens utbredning.

Länsstyrelsen bedömer därmed att skydds jakt inte försämrar bevarandestatusen för varg på lokal nivå.

## Förhindra allvarlig skada

I bedömningen om skydds jakt i detta fall är en effektiv åtgärd för att förhindra allvarlig skada på boskap, utgår Länsstyrelsen bland annat från Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skydds jakt på stora rovdjur samt Viltskadecenters rekommendationer. För att det ska vara möjligt att besluta om skydds jakt krävs det att det är sannolikt att allvarlig skada kommer att inträffa om inte skydds jakten genomförs.

Naturvårdsverket redovisade den 21 mars 2024 sitt regeringsuppdrag angående uppdaterade riktlinjer för beslut om skydds jakt på stora rovdjur (skrivelse NV-05515-23). De uppdaterade riktlinjerna ska bidra till att förebygga allvarlig skada. Riktlinjerna för skydds jakt efter olika typer av angrepp utgår därför från sannolikheten för att ett nytt angrepp kan ske.

Naturvårdsverket framför i sin skrivelse att beslut om skydds jakt i första hand bör riktas mot områden med höga tätheter av fårbesättningar för att minska skador på tamdjur på ett effektivt sätt. Naturvårdsverket bedömer vidare att det finns skäl till att sänka riktlinjernas nivå för när skydds jakt kan beviljas efter angrepp på får och get, från tidigare fyra angrepp till två angrepp.

Med tanke på tamdjurshållningen i området och att det nu skett två angrepp under en mycket kort tid bedömer Länsstyrelsen att sannolikheten för ytterligare angrepp i området är förhöjd. Länsstyrelsen bedömer därför att det föreligger risk för fortsatt allvarlig skada.

## Motivering till avslag

Länsstyrelsen avslår jakttid efter sista oktober då risk för angrepp är störst perioden direkt efter ett tidigare angrepp. Betande boskap stallas vanligtvis in under senhösten samt att skadegörande vargindivider inte är en stationär varg.

Länsstyrelsen har begränsat jaktens genomförande för att i möjligaste mån rikta den mot en potentiellt skadegörande vargindivider.

## Sammanfattning

Skyddsjakten inriktas i möjligaste mån att jaga skadegörande vargindivider och jaktområdet är avgränsat med hänsyn till var angrepp har skett och bedöms att vargen kan komma att röra sig. Länsstyrelsen har inte kännedom om att det finns några vandringsvargar i området vid tillfället då beslutet tas.

Länsstyrelsen bedömer att beslutad jakt är motiverad för att förhindra ytterligare angrepp, att andra lämpliga lösningar inte är tillämpliga i aktuellt fall samt att vargens gynnsamma bevarandestatus inte påverkas negativt av beslutad jakt.

## Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har den 14 april 2023, diarienummer NV-01088-23, med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslutat att överlämna rätten att besluta om skydds jakt efter bland annat varg till samtliga länsstyrelser i Sverige utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller från den 1 juli 2023 till och med den 30 juni 2026.

Med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) kan länsstyrelsen besluta att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Enligt 23 a § första stycket jaktförordningen är förutsättningarna för skydds jakt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom ske i något av de syften som räknas upp i paragrafen, bland annat för att förhindra allvarlig skada särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom.

Beslutet har även fattats med stöd av 9, 9 b, 18 samt 24 d §§ jaktförordningen. Bestämmelserna reglerar vilken tid på dygnet jakten får ske, vad beslutet om skydds jakt ska innehålla samt att fällt djur tillfaller staten.

Länsstyrelsen har även beaktat skyddsreglerna i artikel 12 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitat-direktivet) samt undantagsreglerna för jakt i artikel 16.1 i samma direktiv. Hänsyn har också tagits till artikel 9 i Bernkonventionen (Konventionen om



skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljöer).

## Information

Länsstyrelsen informerar Polismyndigheten om att jakt får ske och vem som är utsedd att vara jaktledare. Länsstyrelsen meddelar även Polismyndigheten om jakten avslutas innan jakttiden löpt ut.

Enligt 28 § jaktförordningen får rovdjur dödas av tamdjursägare eller vårdare om det finns skälig anledning att befara ett angrepp.

## Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post [ostergotland@lansstyrelsen.se](mailto:ostergotland@lansstyrelsen.se), postadress Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping, eller ring vår växel 010-223 50 00.

Vår webbadress är [lansstyrelsen.se/ostergotland](http://lansstyrelsen.se/ostergotland).

## Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

## De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av t.f. landshövding Ann Holmlid med enhetschef Marie Larsson som föredragande. Vid handläggning har chefsjurist Rebecka Djerfsten, enhetschef Marina Verbova och enhetschef Susanne Boe-Skåmedal deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

## Kopia till

Naturvårdsverket

Länsstyrelserna i Södra rovdjursförvaltningsområdet

Jakt databasen Naturvårdsverket

Polismyndigheten, region öst

Viltskadecenter

Statens veterinärmedicinska Anstalt

Viltförvaltningsdelegationen i Östergötland

Länsstyrelsens fältpersonal

Lantbrukarnas Riksförbund

Svenska Jägareförbundet

Jägarnas Riksförbund  
Föreningen Sveriges Jägare  
Naturskyddsföreningen  
Rovdjursföreningen

## Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Jaktområde för skydds jakt enligt detta beslut
3. Förtydligande av gräns för jaktområde

## Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

### Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Östergötland antingen via e-post; [ostergotland@lansstyrelsen.se](mailto:ostergotland@lansstyrelsen.se), eller med post; Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping.

### Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att Länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

### Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

### Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

## Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, [ostergotland@lansstyrelsen.se](mailto:ostergotland@lansstyrelsen.se), eller via växeltelefonnummer 010-223 50 00. Ange diarienummer 15935-2024.